

Europa defensa la seva moneda

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, Editorial, 24.05.10

Divendres passat es van produir dos fets que indiquen que Europa es defensa davant la crisi de l'euro, provocada primer pel cas de Grècia i després pel contagi al deute de diversos països sobirans.

En primer lloc, el Parlament alemany va aprovar –si bé per escassa majoria i amb alguna defecció en els partits de la coalició d'Angela Merkel– l'aportació alemanya (121.000 milions) al fons d'estabilització de 750.000 milions, decidit per la Unió Europea el 7 de maig, quan va flotar un pànic similar al que hi va haver amb la fallida de Lehman Brothers el setembre del 2008. Aquest fons ha de fer front a les especulacions amb el deute sobirà de qualsevol país de l'euro, possibilitat que la tardança a l'hora de respondre a la crisi grega avui no permet descartar. Es confirma així que Alemanya continua apostant per Europa, i la majoria tant justa tampoc ha de preocupar en excés. Els socialdemòcrates s'han abstingut més per censurar Merkel que per desacord amb el fons d'estabilització. Les reticències estan més en sectors dels partits governants i en l'ortodòxia econòmica del Bundesbank.

La 'task force'

El segon fet és la reunió de la denominada *task force*: els ministres d'Economia de l'Ecofin, però també Herman van Rompuy, president de la Unió Europea; Jean-Claude Juncker, president de l'Eurogrup; i el president del Banc Central Europeu (BCE), Jean-Claude Trichet. La primera reunió de la tot just creada *task force* pretenia una conjunció més gran de les

polítiques econòmiques per defensar l'euro. Van Rompuy proposa endurir el pla d'estabilitat (la ràpida reducció dels dèficits públics) i avançar cap a una governança econòmica de la Unió Europea. Els alemanys insisteixen encara més en l'austeritat pressupostària i volen donar més paper al BCE (o a un grup d'instituts econòmics) a l'hora d'enjudiciar les polítiques fiscals dels països. La gran incògnita és si s'avançarà en la governança econòmica traient pes al paper de la Comissió Europea i fent pujar el d'Alemanya i el del BCE. No és gaire europeista en el sentit clàssic, però potser ho és a la pràctica. Avui, el pragmatisme mana i Trichet ha fet un pas rellevant al decidir, malgrat la reticència alemanya, comprar bons dels estats atacats per l'especulació.

La conclusió de la reunió de la *task force* és posar més èmfasi en la reducció del dèficit públic (Espanya està en l'11,2% enfront d'una mitjana del 6%) i de la ràtio de deute públic sobre el PIB (aquí estem més bé que Alemanya, França i la mitjana comunitària). Però reduir amb força el dèficit castigarà el benestar dels països si l'austeritat s'imposa com una medicina plurianual. Alemanya ha posat a la seva Constitució que el dèficit no podrà superar el 0,35% del PIB el 2016 (ara està en el 5%) i Nicolas Sarkozy proposa una cosa no gaire diferent per a França, a més d'endarrerir l'edat legal de jubilació. Merkel argumenta que a Alemanya ja està en els 67 anys.

La UE, un OPNI

Espanya, com tots els països, haurà de seguir la línia de Brussel·les. Estem endeutats en euros i aquest any hem de renovar crèdits per gairebé 300.000 milions. Fer keynesianisme en un sol país ens portaria al desastre. En aquest punt, José Luis Rodríguez Zapatero ha fet amb

valentia allò que era inevitable. I és molt difícil que, a l'hora de la veritat, Mariano Rajoy pugui votar contra la política d'austeritat que preconitzen –per a tots els països, no només per a Espanya–, Merkel i Sarkozy. La moneda única condiona.

Una altra cosa és que la Unió Europea pugui equivocar-se. Joseph Stiglitz, el premi Nobel d'economia, acaba de declarar que les retallades poden danyar l'economia i que l'euro feble no és una catàstrofe. Com abans va passar amb el dòlar, impulsaria l'exportació. Però el keynesianisme europeu tampoc és fàcil. Els mercats ataquen perquè l'euro, al contrari que el dòlar, no té al darrere ni un Estat ni un autèntic banc central com la Reserva Federal, encara que Trichet està fent passos. Europa es defensa. Però té dos perills. Un és que no és un Estat, sinó més aviat un OPNI (Objecte Polític No Identificat). El segon és que es pot equivocar en les receptes.